

strandbredder og på områder, der ligger inden for en afstand af indtil 100 meter fra disse eller, hvor en sådan strandbred ikke findes, fra daglig højvandslinie, ikke må opføres bygninger eller anbringes andre til beboelse, udsalgssted eller lignende bestemte indretninger. Hvor en ved sidstnævnte lovs ikrafttræden eksisterende offentlig vej fører langs strandbredden inden for nævnte afstand, gælder reglen dog kun arealet på strandsiden af vejen.

Som følge af undtagelsesbestemmelsen i naturfredningslovens § 25, stk. 4, er der ikke fastsat byggelinie langs Jyllands vestkyst. Hvor det klitfredede område er under 100 meter bredt, er der således mulighed for bebyggelse nærmere strandbredden end 100 meter i modsætning til, hvad der er tilfældet langs landets øvrige kyster. Strækninger, hvor klitfredningen er under 100 meter, omfatter dels strandbredden tilgrænsende arealer, som på grund af strandmaterialet og arealernes jordbundsforhold ikke frembyder fare for sandflugt, herunder navnlig strækninger ved Bovbjerg, Lønstrup og Blåvand, dels klitarealer, der ikke blev medtaget ved fastsættelsen af fredningsgrænsen efter lov af 11. maj 1935 på grund af eksisterende bebyggelse med sommerhuse m. m. helt ud til strandbredden, således navnlig ved Gl. Skagen, Blokhus, Henne og på Fanø, og endelig er fredningen visse steder kun gennemført i en mindre bredde end 100 meter fra strandbredden som følge af den sammenhængende havklits ringe udstrækning, således på strækninger i flere kommuner i Hjørring amt som Skallerup-Vennebjerg, Rubjerg-Mårup og Horne-Asdal, uanset at også de bag havklitten liggende arealer på nogle af disse strækninger er klit.

Selvom den tiltagende bebyggelse kunne gøre det ønskeligt også for alle arealer langs Vestkysten at holde bebyggelsen fjernet mindst lige så langt fra strandbredden som i landets andre egne, har man dog ment, at klitlovgivningen alene bør angå klitstrækninger og dertil knyttede arealer, således at der på strækninger, hvor der ikke findes klitdannelser inden for 100 meter fra strandbredden, alene kan gennemføres fredning for bebyggelse m. v. efter reglerne i naturfredningslovgivningen.

Til § 1.

Af reglerne i lovforslagets § 1 om fredningens udstrækning svarer *stk. 1, litra a*, ganske til § 1, stk. 1, 1. pkt., i lov af 11. maj 1935, medens *stk. 1, litra d*, omfatter de sandflugtsarealer, som ved lovens ikrafttræden er fredet efter reglerne i loven af 29. marts 1867 og ikke er blevet inddraget under fredningen efter § 1 i tillægsloven af 11. maj 1935, og *stk. 1, litra e*, omfatter sandflugtsarealer, som

efter lovens ikrafttræden inddrages under fredning på grund af ejerens forsømmelighed eller efter hans begæring, jfr. lovforslagets § 8 og 1867-lovens § 10, 2. stk., og § 13 samt tildels § 9.

De foreslåede bestemmelser i § 1, *litra b og c*, samt *stk. 2*, træder i stedet for § 1, stk. 1, 2.-3. pkt., i loven af 11. maj 1935. Ligesom de nugældende regler omfatter forslaget de langs strandbredden beliggende klitarealer i en bredde af højst 500 meter og udgangspunktet ved fredningens fastsættelse er den i henhold til nævnte lovs § 1, stk. 1, for hvert enkelt areal afsatte, konkrete fredningslinie; men forslaget adskiller sig fra de gældende regler på følgende væsentlige punkter:

1) Medens bestemmelsen i § 1, stk. 1, 2. pkt., i loven af 11. maj 1935 omfatter havklit, der betegnes som den yderste klitrække eller ved uregelmæssige klitdannelser den til strandbredden stødende klitstrækning, betegner forslaget de hørhørende arealer som „klitstrækninger“, hvorved forudsættes, at disse også omfatter klitdannelser, der ikke umiddelbart grænser til strandbredden eller en denne tilstødende yderste klitrække, samt lavninger, der er omgivet af klit eller ligger mellem klitterne og stranden. Den således foreslåede udvidelse må ses i sammenhæng med den hidtidige udvikling inden for sandflugtslovgivningen. Den indgriben i ejendomsforholdene, som foretoges ved lovene af 29. december 1857 og 29. marts 1867 samt de tidligere for dette område givne love og anordninger, begrundedes særligt ved den sandflugt eller fare for sandflugt, der kunne opstå ved naturkræfternes spil eller den særlige benyttelse, den stedlige befolkning gjorde af disse arealer, navnlig ved græsning af får på de udsatte strækninger. Bestemmelserne kunne derfor indskrænkes til at angå enkeltstrækninger. De siden foretagne dæmpningsarbejder og tilplantninger af klitter har i væsentlig grad nedsat faren for sandflugt af disse årsager, men i stedet har offentlighedens færden, bebyggelse og anden stigende benyttelse af klitarealerne skabt andre problemer stigende med motoriseringens udbredelse, hvilket begrundede de ved loven af 11. maj 1935 fastsatte generelle, forebyggende fredningsforanstaltninger på den stranden nærmestliggende klit med understregning af *varetagelse også af rekreative hensyn på de af sandflugtsmæssige hensyn fredede arealer*.

Siden 1935 har den fortsatte stigning i motor-kørslen og turismen samt i behovet for sommerhusbyggeri, kampering og andet friluftsliv, som er yderligere intensiveret ved ferielovgivningen,